

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

06 серпня 2024 року

Київ

№ 99

Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 4, 21, 23–25, 46 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статей 8, 10, 77, 78, 81 Закону України “Про платіжні послуги”, статті 114 Закону України “Про страхування”, статей 37, 43 Закону України “Про кредитні спілки”, з метою приведення у відповідність до вимог законодавства України нормативно-правових актів Національного банку України про здійснення безвиїзного нагляду на платіжному ринку та ринках небанківських фінансових послуг Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про здійснення Національним банком України безвиїзного нагляду на платіжному ринку за небанківськими надавачами платіжних послуг, надавачами обмежених платіжних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 травня 2023 року № 60, що додаються;

2) Положення про здійснення безвиїзного нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 грудня 2023 року № 162, що додаються.

2. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома небанківських надавачів фінансових та платіжних послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

Зміни

до Положення про здійснення Національним банком України безвізного нагляду на платіжному ринку за небанківськими надавачами платіжних послуг, надавачами обмежених платіжних послуг

1. У пункті 2 розділу I:

1) пункт після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 2¹ такого змісту:

“2¹) куратор поглибленого аналізу – посадова особа Національного банку, визначена в розпорядчому акті Національного банку про проведення поглибленого аналізу (далі – розпорядчий акт), яка здійснює загальне керівництво процесом поглибленого аналізу об’єкта безвізного нагляду, координує вирішення внутрішніх питань та зовнішніх комунікацій з об’єктом безвізного нагляду (за потреби), включаючи підписання письмових запитів на отримання пояснень, інформації та документів, що виникають під час поглибленого аналізу;”;

2) пункт після підпункту 4 доповнити новим підпунктом 4¹ такого змісту:

“4¹) поглиблений аналіз – спосіб здійснення безвізного нагляду, що передбачає здійснення комплексного, всебічного аналізу документів, відомостей, даних та проводиться для виявлення наявності / відсутності факту здійснення об’єктом безвізного нагляду діяльності з надання платіжних послуг або здійснення платіжних операцій, діяльності з надання обмежених платіжних послуг, які мають ознаки фінансової платіжної послуги, обмеженої платіжної послуги, без авторизації (без ліцензії та/або реєстрації), якщо така авторизація передбачена законодавством України (далі – безліцензійна діяльність);”;

3) пункт після підпункту 6 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“7) уповноважений працівник Національного банку – працівник структурного підрозділу із нагляду на платіжному ринку, визначений для здійснення поглибленого аналізу згідно з розпорядчим актом.”.

2. У розділі II:

1) пункт 6 після слів “ринків іноземних держав,” доповнити словами “інформації, отриманої від третіх осіб, включаючи звернення фізичних / юридичних осіб (включаючи інформацію, отриману шляхом заповнення особою

форми, встановленої Національним банком, та розміщеної на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку),”;

2) пункт 7 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“б) факту здійснення безліцензійної діяльності.”.

3. У пункті 10 розділу III:

1) пункт після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 2¹ такого змісту:

“2¹) інформація щодо проведення поглибленого аналізу об’єкта безвізного нагляду (у разі проведення);”;

2) пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Національний банк у разі проведення поглибленого аналізу надсилає об’єкту безвізного нагляду разом із письмовою вимогою протокол про проведення поглибленого аналізу (далі – протокол).”.

4. Положення доповнити новим розділом такого змісту:

“IV. Порядок організації та проведення поглибленого аналізу

25. Структурний підрозділ із нагляду на платіжному ринку за результатами проведення попереднього аналізу інформації та в разі її обґрунтованості (за наявності підстав вважати, що об’єкт нагляду потенційно здійснює безліцензійну діяльність) має право ініціювати проведення поглибленого аналізу щодо об’єкта безвізного нагляду шляхом направлення на погодження уповноваженій посадовій особі Національного банку доповідної записки, в якій викладене обґрунтування необхідності проведення поглибленого аналізу, підписаної керівником структурного підрозділу із нагляду на платіжному ринку.

26. Поглиблений аналіз проводиться на підставі розпорядчого акта, до якого можуть вноситися зміни (за потреби).

Розпорядчий акт повинен містити:

1) найменування об’єкта безвізного нагляду;

2) код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) об’єкта безвізного нагляду;

3) питання, що підлягають поглибленому аналізу;

4) строки проведення поглибленого аналізу;

5) перелік уповноважених працівників Національного банку [вказуються їх прізвища, власні імена, по батькові (за наявності), посади];

6) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), посада куратора поглибленого аналізу;

7) спосіб технічної фіксації проведення поглибленого аналізу (за потреби);

8) інформацію щодо залучення третіх осіб для здійснення поглибленого аналізу (у разі залучення);

9) суму коштів, що видається уповноваженому працівнику Національного банку або третій особі, який/яка залучений/залучена для здійснення поглибленого аналізу (за потреби);

10) іншу інформацію щодо поглибленого аналізу (за потреби).

Розпорядчий акт (зміни до нього) підписує уповноважена посадова особа Національного банку.

27. Національний банк має право:

1) під час здійснення безвізного нагляду проводити поглиблений аналіз без попереднього повідомлення об'єкта безвізного нагляду про його проведення з метою виявлення / підтвердження здійснення об'єктом безвізного нагляду безліцензійної діяльності;

2) під час проведення поглибленого аналізу отримувати окремі послуги / проводити операції з об'єктом безвізного нагляду з відповідною фіксацією цього процесу технічними засобами (фото- та/або відеофіксація);

3) користуватися під час проведення поглибленого аналізу послугами фізичних та/або юридичних осіб на підставі договору.

Поглиблений аналіз не є інспекційною перевіркою у віддаленому форматі.

28. Уповноважений працівник Національного банку складає протокол після завершення проведення поглибленого аналізу.

29. Протокол складається за формою, встановленою Національним банком, та повинен містити:

1) дату та час складення;

2) реквізити розпорядчого акта;

3) опис процесу проведення поглибленого аналізу, включаючи інформацію про об'єкт безвізного нагляду (найменування та код за ЄДРПОУ), місце, дату та час проведення та вид послуги / операції, яка надавалася / проводилася (за потреби);

4) виявлений факт безліцензійної діяльності або факт її відсутності;

5) прізвища, власні імена, по батькові (за наявності), посади уповноважених працівників Національного банку та інших фізичних та/або юридичних осіб, залучених до проведення поглибленого аналізу (у разі залучення);

6) додатки (матеріали з фото- / відеофіксації) (за наявності);

7) підпис уповноважених працівників Національного банку, працівників структурних підрозділів Національного банку, які залучалися до проведення поглибленого аналізу.

30. Протокол складається уповноваженим працівником Національного банку в паперовій формі / у формі електронного документа.

Протокол погоджується з куратором поглибленого аналізу та підписується уповноваженими працівниками Національного банку, працівниками структурних підрозділів Національного банку, які залучалися до проведення поглибленого аналізу (у разі залучення) (для електронної форми – КЕП зазначених осіб).

31. Уповноважений працівник Національного банку складає довідку за результатами поглибленого аналізу (далі – довідка).

Довідка складається за формою, встановленою Національним банком, та підписується керівником структурного підрозділу із нагляду на платіжному ринку. Довідка повинна містити:

1) дату та номер;

2) реквізити розпорядчого акта;

3) найменування та код за ЄДРПОУ об'єкта безвиїзного нагляду;

4) інформацію, на підставі якої структурний підрозділ із нагляду на платіжному ринку провів поглиблений аналіз, включаючи джерела інформації;

5) інформацію про результати проведення поглибленого аналізу;

6) перелік додатків.

Протокол та інші додатки (за наявності) повинні додаватися до довідки;

7) підпис керівника структурного підрозділу із нагляду на платіжному ринку.

32. Національний банк має право в разі виявлення факту здійснення об'єктом безвиїзного нагляду безліцензійної діяльності прийняти рішення про:

1) належність платіжної операції до обмежених платіжних послуг;

2) визначення операції як обмеженої платіжної послуги, відсутність такої платіжної послуги серед обмежених платіжних послуг, визначених частиною першою статті 8 Закону України “Про платіжні послуги”, та заборону надання такої послуги (щодо необмеженого кола осіб);

3) визначення операції як обмеженої платіжної послуги, відсутність такої платіжної послуги серед обмежених платіжних послуг, визначених частиною першою статті 8 Закону України “Про платіжні послуги”, та заборону надання такої послуги (щодо конкретної особи);

4) заборону об’єкту нагляду надавати послугу, щодо якої прийнято рішення про її належність до певного виду платіжних послуг / обмежених платіжних послуг;

5) віднесення осіб, які не здійснили авторизації діяльності з надання платіжних послуг (обмежених платіжних послуг), до таких, які здійснюють надання платіжних послуг або обмежених платіжних послуг без ліцензії та/або реєстрації.”.

Зміни

до Положення про здійснення безвізного нагляду за діяльністю з надання фінансових та супровідних послуг

1. У розділі I:

1) у пункті 2:

пункт після підпункту 2 доповнити двома новими підпунктами 2¹, 2² такого змісту:

“2¹) куратор поглибленого аналізу – посадова особа Національного банку, визначена в розпорядчому акті Національного банку про проведення поглибленого аналізу (далі – розпорядчий акт), яка здійснює загальне керівництво процесом поглибленого аналізу об’єкта безвізного нагляду, координує вирішення внутрішніх питань та зовнішніх комунікацій з об’єктом безвізного нагляду (за потреби), включаючи підписання письмових запитів на отримання пояснень, інформації та документів, що виникають під час поглибленого аналізу;

2²) поглиблений аналіз – спосіб здійснення безвізного нагляду, що передбачає здійснення комплексного, всебічного аналізу документів, відомостей, даних та проводиться для виявлення наявності / відсутності факту здійснення об’єктом безвізного нагляду діяльності з надання послуг (включаючи надання фінансових послуг) або здійснення операцій, які за своєю суттю містять ознаки одного чи декількох видів фінансових послуг згідно із Законом про фінансові послуги без авторизації (без ліцензії та/або реєстрації), якщо така авторизація передбачена законодавством України (далі – безліцензійна діяльність);”;

пункт після підпункту 3 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“4) уповноважений працівник Національного банку – працівник структурного підрозділу з нагляду, визначений для здійснення поглибленого аналізу згідно з розпорядчим актом.”;

2) підпункт 2 пункту 8 доповнити новим абзацом такого змісту:

“отриманих від третіх осіб, включаючи звернення фізичних / юридичних осіб (включаючи інформацію, отриману шляхом заповнення особою форми, встановленої Національним банком та розміщеної на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку).”.

2. У розділі II:

1) підпункт 1 пункту 9 доповнити новим абзацом такого змісту:

“за здійсненням об’єктом безвізного нагляду безліцензійної діяльності;”;

2) пункт 10 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“12) поглиблений аналіз об’єкта безвізного нагляду щодо виявлення наявності / відсутності ознак здійснення безліцензійної діяльності.”;

3) у пункті 11:

підпункт 1 доповнити новим абзацом такого змісту:

“ознак здійснення об’єктом безвізного нагляду безліцензійної діяльності – складає довідку за результатами поглибленого аналізу (далі – довідка);”;

підпункт 2 доповнити новим абзацом такого змісту:

“прийняття рішення відповідно до пункту 33 розділу IV цього Положення в разі виявлення факту здійснення об’єктом безвізного нагляду безліцензійної діяльності.”.

3. У пункті 13 розділу III:

1) пункт після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 2¹ такого змісту:

“2¹) інформація щодо проведення поглибленого аналізу об’єкта безвізного нагляду (у разі проведення);”;

2) пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Національний банк у разі проведення поглибленого аналізу надсилає об’єкту безвізного нагляду разом з письмовою вимогою протокол про проведення поглибленого аналізу (далі – протокол).”.

4. Положення доповнити новим розділом такого змісту:

“IV. Порядок організації та проведення поглибленого аналізу

27. Структурний підрозділ з нагляду за результатами проведення попереднього аналізу інформації та в разі її обґрунтованості (за наявності підстав вважати, що об’єкт нагляду потенційно здійснює безліцензійну діяльність) має право ініціювати проведення поглибленого аналізу щодо об’єкта безвізного нагляду шляхом направлення на погодження уповноваженій посадовій особі Національного банку доповідної записки, в якій викладене обґрунтування необхідності проведення поглибленого аналізу, підписаної керівником структурного підрозділу з нагляду.

28. Поглиблений аналіз проводиться на підставі розпорядчого акта, до якого можуть вноситися зміни (за потреби).

Розпорядчий акт повинен містити:

- 1) найменування об'єкта нагляду;
- 2) код в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) об'єкта нагляду;
- 3) питання, що підлягають поглибленому аналізу;
- 4) строки проведення поглибленого аналізу;
- 5) перелік уповноважених працівників Національного банку із зазначенням їх прізвища, власного імені, по батькові (за наявності), посади;
- 6) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), посада куратора поглибленого аналізу;
- 7) спосіб технічної фіксації проведення поглибленого аналізу (за потреби);
- 8) інформацію щодо залучення третіх осіб для здійснення поглибленого аналізу (у разі залучення);
- 9) суму коштів, що видається уповноваженому працівнику Національного банку або третій особі, який/яка залучений/залучена для здійснення поглибленого аналізу (за потреби);
- 10) іншу інформацію щодо поглибленого аналізу (за потреби).

Розпорядчий акт (зміни до нього) підписує уповноважена посадова особа Національного банку.

29. Національний банк має право:

- 1) під час здійснення безвізного нагляду проводити поглиблений аналіз без попереднього повідомлення об'єкта безвізного нагляду про його проведення з метою перевірки дотримання об'єктом безвізного нагляду вимог Закону про фінансові послуги, Закону про страхування та Закону про кредитні спілки та/або виявлення / підтвердження здійснення об'єктом безвізного нагляду безліцензійної діяльності;
 - 2) під час проведення поглибленого аналізу отримувати окремі послуги / проводити операції з об'єктом безвізного нагляду з відповідною фіксацією цього процесу технічними засобами (фото- та/або відеофіксація);
 - 3) користуватися під час проведення поглибленого аналізу послугами фізичних та/або юридичних осіб на підставі договору.
- Поглиблений аналіз не є інспекційною перевіркою у віддаленому форматі.

30. Уповноважений працівник Національного банку складає протокол за формою, встановленою Національним банком, після завершення поглибленого аналізу. Протокол повинен містити:

- 1) дату та час складення;
- 2) реквізити розпорядчого акта;

3) опис процесу проведення поглибленого аналізу, включаючи інформацію про об'єкт безвиїзного нагляду (найменування та код за ЄДРПОУ), місце, дату, час проведення та вид послуги / операції, яка надавалася / проводилася (за потреби);

4) виявлений факт безліцензійної діяльності або факт її відсутності;

5) прізвища, власні імена, по батькові (за наявності), посади працівників Національного банку та інших фізичних та/або юридичних осіб, залучених до проведення поглибленого аналізу (у разі залучення);

6) додатки (матеріали з фото- / відеофіксації) (за наявності);

7) підпис уповноважених працівників Національного банку, працівників структурних підрозділів Національного банку, які залучалися до проведення поглибленого аналізу.

31. Протокол складається у паперовій формі / у формі електронного документа.

Протокол погоджується з куратором поглибленого аналізу та підписується уповноваженими працівниками Національного банку, працівниками структурних підрозділів Національного банку, які проводили поглиблений аналіз (у разі залучення) (для електронної форми – КЕП зазначених осіб).

32. Уповноважений працівник Національного банку складає довідку за результатами поглибленого аналізу(далі – довідка).

Довідка складається за формою, встановленою Національним банком, та підписується керівником структурного підрозділу з нагляду.

Довідка повинна містити:

- 1) дату і номер;
- 2) реквізити розпорядчого акта;
- 3) найменування та код за ЄДРПОУ об'єкта безвиїзного нагляду;

4) інформацію, на підставі якої структурним підрозділом з нагляду було проведено поглиблений аналіз, включаючи джерела інформації;

5) результати проведення поглибленого аналізу;

6) перелік додатків (за наявності).

Протокол та інші додатки (за наявності) повинні додаватися до довідки;

7) підпис керівника структурного підрозділу з нагляду.

33. Національний банк має право в разі виявлення факту здійснення об'єктом безвізного нагляду безліцензійної діяльності прийняти рішення про:

1) належність або неналежність певних послуг чи операцій, які за своєю суттю містять ознаки одного чи декількох видів фінансових послуг згідно з Законом про фінансові послуги та/або спеціальними законами, до певного виду фінансових послуг, визначених частиною першою статті 4 Закону про фінансові послуги;

2) заборону об'єкту нагляду надавати послугу, щодо якої прийнято рішення про її належність до певного виду фінансових послуг.”.